

Sygn. akt: I C 945/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2016r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Cichocki
Protokolant:	st. sekr. sądowy Magdalena Tołścik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 stycznia 2016 r. w K.

sprawy z powództwa R. R. (1), P. R., A. R., A. B. (1), M. R., R. Z.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz:

- powódki A. B. (1) kwotę 12.500,00 (dwanaście tysięcy pięćset złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 03 lipca 2014r. do dnia zapłaty;

- powódki M. R. kwotę 5.000,00 (pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 03 lipca 2014r. do dnia zapłaty;

- powoda R. R. (1) kwotę 5.000,00 (pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 03 lipca 2014r. do dnia zapłaty;

- powoda P. R. kwotę 5.000,00 (pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 03 lipca 2014r. do dnia zapłaty;

- powoda A. R. kwotę 5.000,00 (pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 03 lipca 2014r. do dnia zapłaty;

- powódki R. Z. kwotę 5.000,00 (pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 03 lipca 2014r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwa M. R., R. R. (1), P. R., A. R., R. Z. oddala;

III. zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powódki A. B. (1) kwotę 2.417,00 (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych, tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powodów: M. R., R. R. (1), P. R., A. R., R. Z. kwoty po 967,00 (dziewięćset sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. Nakazuje pobrać od pozwanego (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w K. kwotę 2.820,00 (dwa tysiące osiemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów sądowych od uiszczenia których powodowie byli zwolnieni.

UZASADNIENIE

Powodowie **A. B. (1)**, **M. R.**, **R. R. (1)**, **P. R.**, **A. R.** oraz **R. Z.** wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) z siedzibą w W. kwot po 12.500,00 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią L. R. (1) w postaci prawa do życia w pełnej rodzinie, posiadania członka rodziny, utrzymywania więzi rodzinnych, prawa do posiadania syna i brata. Każdy z powodów wniósł także o zasądzenie dochodzonej kwoty z odsetkami ustawowymi od dnia od dnia 03 lipca 2014r. Ponadto o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, m. in. że w dniu 16 maja 1998 r. na drodze publicznej B. – W. kierujący pojazdem marki F. (...) o nr rej. (...) L. N., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób że będąc w stanie nietrzeźwości i bez wymaganych uprawnień oraz kierując pojazdem bez stosownych badań technicznych, jechał z nadmierną prędkością wskutek czego stracił panowanie nad pojazdem, zjechał na pobocze i uderzył w przydrożne drzewo. W wyniku doznanych obrażeń pasażerowie samochodu, w tym L. R. (1), ponieśli śmierć na miejscu. Powodowie swoje roszczenia zgłosili pozwanemu pismami z dnia 10 marca 2014 r. wnosząc o przyznanie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w oparciu treść art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c. Pozwany odmówił uznania roszczeń powodów. Wcześniej jednak uznał swoją odpowiedzialność, co do zasady za zaistniałe zdarzenie przyznając powódce A. B. (1) świadczenie w wysokości 12.500,00 zł, przy uwzględnieniu przyczynienia się zmarłego do rozmiarów szkody w wysokości 50 %. Powodowie uważają, iż przyjęcie przez stronę pozwaną przyczynienia się zmarłego do rozmiarów szkody w wysokości 50% jest zasadne w okolicznościach przedmiotowej sprawy. Powodowie podnieśli dalej, że zmarły był synem A. B. (1) oraz bratem pozostałych powodów. Podkreślili, że był bardzo dobrym człowiekiem, zdolnym, pracowitym i ambitnym, unikał konfliktów i bardzo chętnie pomagał innym. Lubił gotowanie i sport. Gdy nadchodziły święta pomagał matce w przygotowaniach. Młodsze rodzeństwo mogło liczyć na jego pomoc w każdej sytuacji. Pracował na gospodarstwie, w kuchni w wojsku i w telekomunikacji jako mechanik przy elektryce kabli. Przedwczesna, nagła śmierć L. R. (1) była dla jego bliskich szokiem, zaś wywołana wypadkiem trauma spowodowała u nich ogromne cierpienie. Po jego śmierci wszystko się zmieniło, rodzina już nie jest taka sama jak wcześniej. Jako podstawę prawną żądania zadośćuczynienia wskazali art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c. W ocenie powodów mając na uwadze wiek każdego z poszkodowanych, stopień i rodzaj cierpienia fizycznych i psychicznych każdego z powodów po śmierci syna i brata, intensywność i czas trwania cierpienia, stopień zaburzeń w funkcjonowaniu w życiu codziennym, nieodwracalność następstw naruszenia dóbr osobistych, skutki zdarzenia na przyszłość wskazują, iż żądane przez nich tytułem zadośćuczynienia kwoty są odpowiednie. Mają odczuwalną wartość, nie są jednak kwotami nadmiernymi w stosunku do doznanej krzywdy, co wynika z kompensacyjnego charakteru zadośćuczynienia. Dochodzone kwoty uwzględniają także wspomniany powyżej 50% stopień przyczynienia się zmarłego do rozmiarów szkody. Żądanie w zakresie odsetek uzasadnili treścią art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

(...) z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany nie negował swojej odpowiedzialności za naprawienie szkód powstałych wskutek zgonu L. R. (1) na skutek wypadku komunikacyjnego z dnia 16 maja 1998 r. Zakwestionował zgłoszone przez powódkę A. B. (1) roszczenie o zapłatę tytułem zadośćuczynienia dalszej kwoty 12.500,00 zł, ponad dotychczas wypłaconą kwotę 12.500,00 zł. W uzasadnieniu wskazał, że u powódki po wydaniu przez pozwanego decyzji o przyznaniu jej stosownego zadośćuczynienia, nie wystąpiła nowa krzywda uzasadniająca przyznanie dodatkowego zadośćuczynienia. Zakwestionował również zgłoszone przez pozostałych powodów żądania zasądzenia kwot po 12.500,00 zł. Podniósł, że są one niezasadne i nieudowodnione, a także znacznie zawyżone. Pozwany nie kwestionował tego, że śmierć brata była dla powodów bolesna, nie negował również istnienia więzi emocjonalnej między powodami, a zmarłym bratem. Zauważył jednak, że istnienie pomiędzy członkami najbliższej rodziny ciepłych i bliskich relacji, wzajemna pomoc, wsparcie i przywiązanie są zdaniem pozwanego obrazem normalnych stosunków rodzinnych i nie są podstawą do żądania zawyżonych kwot zadośćuczynienia. Zdaniem pozwanego powodowie nie wykazali, by przeżycia

związane ze śmiercią brata wykraczały poza oznaki procesu żaloby, ani nie udowodnili negatywnych konsekwencji przekraczających ten proces, a mających konkretny wpływ na ich obecne życie. Pozwany dodatkowo wskazał również na przyczynienie się poszkodowanego do szkody. L. R. (1) zdecydował się bowiem na jazdę jako piąty pasażer samochodu F. (...) (dopuszczalna liczba pasażerów to cztery osoby), w sytuacji gdy kierowca nie miał uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi. Pozwany zakwestionował również zgłoszone przez powodów żądania w zakresie zasądzenia odsetek za okres od dnia 03 lipca 2014 r. do dnia zapłaty. Wskazał, że skoro w przypadku sporu sądowego wysokość zadośćuczynienia za doznaną krzywdę staje się znana dopiero w dniu wydania wyroku przez sąd I instancji, to pozwany pozostaje w opóźnieniu z zapłatą od tego właśnie dnia.

Sąd ustalił, co następuje:

A. B. (1) w chwili obecnej ma 59 lat, od 12 lipca 2008 r. pozostaje w związku małżeńskim z T. B.. Powódka miała czterech synów: L. R. (1) urodzonego (...), A. R. urodzonego (...), R. R. (1) urodzonego (...), P. R. urodzonego (...) oraz dwie córki M. R. urodzoną (...) i R. Z. urodzoną (...)

(dowód: bezsporne: akty stanu cywilnego - k. 14 i 15 akt (...), k. 18 akt (...), k. 18 akt (...), k. 17 akt(...), k. 17 akt (...), k. 18 akt (...))

W roku 1998 A. B. (1) mieszkała razem ze wszystkim dziećmi w K. gm. K.. L. R. (1) jako najstarszy z rodzeństwa pomagał swojej matce w prowadzeniu gospodarstwa. Opiekował się również młodszym rodzeństwem. Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej pracował w telekomunikacji. W przyszłości chciał zostać zawodowym żołnierzem. Miał dziewczynę, z którą chciał założyć rodzinę.

(dowód: dowód: zeznania A. B. (1) – k. 104 - 104v, zeznania M. R. – k. 104v, zeznania R. Z. - k. 105, zeznania A. R. – k. 105, zeznania P. R. – k. 119 – 119v, zeznania R. R. (1) – k. 119v.)

W dniu 16 maja 2008 r. do miejsca zamieszkania powodów przyjechał ich kuzyn L. N. i zapytał czy nie pojedą z nim na dyskotekę do S.. A. i L. R. (2) skorzystali z propozycji. A. R. jechał pierwszym kursem. L. R. (1) wsiadając do samochodu zdawał sobie sprawę, że kierujący pojazdem L. N. był nietrzeźwy i nie posiadał uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych.

(dowód: dowód: zeznania A. B. (1) – k. 104 - 104v, zeznania A. R. – k. 105, zeznania P. R. – k. 119 – 119v, zeznania R. R. (1) – k. 119v.)

W dniu 16 maja 1998 r. na drodze publicznej B. – W. gm. M. L. N. umyślnie naruszył podstawowe zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób że kierując w stanie nietrzeźwości i bez wymaganych uprawnień samochodem marki F. (...) o nr rej. (...) bez badań technicznych, jechał z nadmierną prędkością, wskutek czego utracił panowanie nad pojazdem i zjechał na pobocze, uderzając w przydrożne drzewo. W wyniku tego jadący z nim pasażerowie, a wśród nich L. R. (1), ponieśli śmierć na miejscu.

W związku z tym zdarzeniem, wyrokiem z dnia 29 września 1999 r. w sprawie o sygn. akt: (...), Sąd Rejonowy w B. Roki Sądowe w M. uznał L. N. winnym popełnienia czynu z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i wymierzył mu karę czterech lat pozbawienia wolności oraz zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 10 lat.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w B. Roki Sądowe w M. z dnia 29 września 1999 r., sygn. akt (...) – k. 13)

W chwili śmierci Ł. R. miał 23 lata. Jego młodsi bracia A., R. i P. mieli odpowiednio 22, 17 i 15 lat, zaś młodsze siostry M. i R. odpowiednio 18 i 13 lat.

O wypadku powódkę A. B. (1) poinformował sąsiad ok. godz. 24:00, nie mówiąc jednak nic o śmierci jej syna. Dopiero rano matka powódki dowiedziała się od sąsiada, że L. R. (1) nie żyje. Powódka pojechała na miejsce wypadku. Zwłoki były już zabrane. Udała się więc do kostnicy. Czuliła się tak, jakby ktoś odjął jej mowę.

W następstwie śmierci syna powódka przeżyła duży wstrząs emocjonalny. Wystąpił u niej niepokój wywołany separacją oraz dezorganizacja emocjonalna. Powódka przeszła wszystkie okresy żałoby, obecnie wypracowała sobie nowe mechanizmy obronne, które pozwalają na funkcjonowanie w środowisku i pełnienie ról społecznych. Powódkę łączyły z synem związki emocjonalne mające charakter normalnych, ale bardzo bliskich. Powódka mogła zawsze liczyć na wsparcie ze strony swojego syna. L. R. (1) pomagał jej w pracach w gospodarstwie, w wychowywaniu młodszego rodzeństwa. Udzielał również matce wsparcia materialnego oddając jej zarobione pieniądze.

A. R. był z bratem szczególnie związany z uwagi na bliskość wiekową. Zmarły brat zawsze mu pomagał, wszędzie chodzili razem. Po śmierci brata powód nie widział sensu życia. Ze względu na mały wgląd w siebie powód w sposób mało refleksyjny przeżywał śmierć brata, skupił się na odreagowywaniu w sposób nieakceptowany społecznie, zaczął nadużywać alkoholu, popadł w konflikt z prawem. Brat póki żył zawsze zwracał powodowi uwagę, gdy ten się źle zachowywał. Co powstrzymywało powoda od podejmowania nieakceptowalnych zachowań.

M. R. przeżyła duży wstrząs emocjonalny w związku ze śmiercią brata. Wystąpił u niej niepokój wywołany separacją, konflikty emocjonalne, przewlekły stres, nadwrażliwość, gniew oraz dezorganizacja emocjonalna. Powódkę łączyły z bratem poprawne więzi emocjonalne. Brat był dla niej wsparciem, pomagał w nauce. Po śmierci brata powódka zaniedbała szkołę. Była skryta w sobie.

R. Z. przeżyła duży wstrząs emocjonalny w związku ze śmiercią brata. Wystąpił u niej niepokój wywołany separacją, konflikty emocjonalne, przewlekły stres, nadwrażliwość, gniew oraz dezorganizacja emocjonalna. Powódka miała bardzo dobre relacje z bratem. Łączyły ich poprawne więzi emocjonalne. Spędzali wspólnie święta. Bardzo jej brakuje brata.

P. i R. R. (3) byli nastolatkami w chwili śmierci swojego brata. Jego nagła utrata wywołała u nich duży wstrząs emocjonalny. Powodów z bratem łączyły związki emocjonalne mające charakter normalnych więzi. Brat był wsparciem psychicznym, mobilizował do podnoszenia kwalifikacji, wspierał w życiu codziennym. Spędzali wspólnie dużo czasu grając w piłkę, czy też chodząc na ryby. L. R. (1) pomagał chętnie młodszym braciom w nauce

Pomiędzy członkami rodziny a zmarłym istniała duża i dojrzała więź emocjonalna. Rodzina składała się z sześciorga rodzeństwa. Wychowywani byli przez rodziców we wzajemnym szacunku, miłości, ale również w rodzinie tej bywał niedostatek materialny, brak dobrego wsparcia ze strony męża, który miał problem alkoholowy, stosował wobec powódki przemoc, był agresywny, musiała wielokrotnie uciekać z domu. Dlatego też matka i dzieci wzajemnie wspierali się w dążeniu do lepszego życia. L. R. (3), jako najstarszy z rodzeństwa, udzielał istotnego wsparcia psychicznego i materialnego swoim najbliższym. Zmarły był nadzieją rodziny na jej rozwój.

(dowód: zeznania A. B. (1) – k. 104 - 104v, zeznania M. R. – k. 104v, zeznania R. Z. - k. 105, zeznania A. R. – k. 105, zeznania P. R. – k. 119 – 119v, zeznania R. R. (1) – k. 119v., opinia psychologiczna biegłej S. S. – k. 130 –148 i 187-190)

Powodowie zgłosili swoje roszczenia z tytułu zadośćuczynienia wobec pozwanego ubezpieczyciela w dniu 10 marca 2014 r. Powódka A. B. (1) wnosiła o przyznanie jej kwoty 50.000,00 zł, pozostali powodowie o przyznanie im kwot po 30.000,00 zł.

(dowód: pismo - k. 16 – 20, akta szkody – k. 98)

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność, co do zasady za następstwa wypadku z dnia 16 maja 1998 r. i uwzględnił roszczenie powódki A. B. (1) do kwoty 25.000,00 zł. Jednocześnie przyjmując przyczynienia się zmarłego do rozmiarów szkody w wysokości 50% wypłacił powódce kwotę 12.500,00 zł. Pozwany odmówił uwzględnienia roszczeń pozostałych powodów.

(dowód: akta szkody - k. 98, bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń roszczenie powódki A. B. (1) zasługuje na uwzględnienie w całości. Natomiast roszczenia pozostałych powodów zasługują jedynie na częściowe uwzględnienie.

Wstępnie stwierdzić należy, że niesporne było w sprawie, iż odpowiedzialność za spowodowanie wypadku z dnia 16 maja 1998 r. ponosił kierowca F. (...) o nr rej. (...) L. N., który został za to przez Sąd Rejonowy w B. Roki Sądowe w M. skazany na karę 4 lat pozbawienia wolności oraz zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 10 lat.

Podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego są art. 448 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 24 k.c. i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.).

W świetle ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny, aktualnie nie budzi żadnej wątpliwości, że w sytuacji, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008r., najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24§1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę. Nie budzi także wątpliwości, iż wskutek śmierci w takiej sytuacji dochodzi do naruszenia dobra osobistego w postaci zerwania więzi rodzinnych łączących najbliższych członków rodziny ze zmarłym (tak np. uchwała SN z 22 października 2010, III CZP 76/10, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 42; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt V CSK 320/13, Lex nr 1463645; tak też m.in. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 23 września 2005 r., I ACa 554/2005).

Na skutek śmierci L. R. (1) doszło do zerwania więzi rodzinnych łączących go z powodami, tj. matką i rodzeństwem, stanowiących dobra osobiste powodów podlegające ochronie prawnej. Ochronie prawnej podlegają także pozostałe dobra osobiste wskazane przez powodów, tj. prawo do życia w pełnej rodzinie, posiadania członka rodziny, utrzymywania więzi rodzinnych oraz prawa do posiadania odpowiednio syna i brata.

Do rozważenia pozostawał zatem jedynie stopień wywołanej tym krzywdy w kontekście wysokości należnego im zadośćuczynienia.

Celem oceny rozmiaru doznanej przez powodów z tego tytułu krzywdy Sąd dopuścił na wniosek powodów dowód z opinii biegłego z zakresu psychologii S. S. (2) (opinia psychologiczna – k. 130 –148 i 187-190). Sąd podzielił wnioski wynikające z opinii, mając na uwadze, iż opinia jest jasna, pozbawiona sprzeczności i oparta na przeprowadzonych przez biegłego badaniach psychologicznych. Wskazana opinia nie była przy tym kwestionowana przez żadną ze stron.

Przechodząc do oceny wysokości należnego powodom zadośćuczynienia, należy zauważyć, iż w świetle zeznań powodów oraz opinii biegłego psychologa, stopień doznanej przez powodów krzywdy, wynikłej ze śmierci syna i brata, był znaczny, przy czym zdecydowanie największy u jego matki.

Należy zauważyć, iż u każdego z powodów śmierć L. R. (1) wywołała głębokie i długotrwałe skutki, odczuwane przez każdego z nich do chwili obecnej, pomimo znacznego upływu czasu od tego zdarzenia. Długi upływ czasu od chwili wypadku, spowodował że powodowie przeszli już w zasadzie wszystkie etapy procesu żałoby. Proces ten był jednak bardzo długi, a brak zmarłego jest przez najbliższych do tej pory odczuwalny. Z opinii biegłej wynika przy tym, iż więzi rodzinne powodów ze zmarłym synem i bratem były silne i dojrzałe. Rodzina składała się z sześciorga rodzeństwa. Występowały w niej niedostatek materialny, brak dobrego wsparcia ze strony męża, który miał problem alkoholowy, stosował wobec powódki przemoc, był agresywny, musiała wielokrotnie uciekać z domu. Dlatego też matka i dzieci wzajemnie wspierali się w dążeniu do lepszego życia. L. R. (3), jako najstarszy z rodzeństwa, udzielał istotnego wsparcia psychicznego i materialnego swoim najbliższym. Zmarły był nadzieją rodziny na jej rozwój. Tym samym nie ma wątpliwości, iż wskutek śmierci L. R. (1) doszło do naruszenia wskazanych w pozwie dóbr osobistych.

Celem zadośćuczynienia jest kompensacja doznanej krzywdy, czyli „złagodzenie cierpienia wywołanego śmiercią osoby bliskiej oraz pomoc osobie pokrzywdzonej w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym rzeczywistości”, natomiast na sam „rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i

intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego z zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego”, przy czym „każdy przypadek powinien być indywidualizowany z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 279/10).

Mając na uwadze powyższe zasady ustalania wysokości odpowiedniej kwoty zadośćuczynienia należało wziąć po uwagę upływ czasu od zdarzenia (ponad 10 lat), który z pewnością miał wpływ na obniżenie rozmiaru krzywdy odczuwanej przez powodów. Jak też odnieść je do realiów sprawy.

Pozwany w tym względzie podniósł, iż zarówno sprawca zdarzenia jak też sam zmarły znajdowali się pod znacznym wpływem alkoholu, co winno skutkować zmniejszeniem obowiązku odszkodowawczego wskutek przyczynienia się zmarłego do zaistnienia szkody.

Nie ulega wątpliwości, że art. 362 KC ma zastosowanie do roszczeń osób najbliższych związanych ze śmiercią bezpośrednio poszkodowanego, w tym wskazanych w art. 448 k.c. w związku z art. 24§1 k.c. Skoro przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody może stanowić - stosownie do art. 362 KC - podstawę do obniżenia odszkodowania należnego bezpośrednio poszkodowanemu, to tym bardziej jest to uzasadnione wobec osób jedynie pośrednio poszkodowanych, którym ustawa przyznaje prawo dochodzenia określonych roszczeń odszkodowawczych. Art. 362 k.c. dotyczy przy tym ogólnie ujętego "obowiązku naprawienia szkody" bez zróżnicowania podstawy prawnej, z którego obowiązek naprawienia szkody wynika, jak również podmiotu na rzecz którego obowiązek ten ma być spełniony. Z czego należy wyprowadzić wniosek, iż zadośćuczynienie na podstawie 448 k.c. w związku z art. 24§1 k.c. nie jest wyłączone spod możliwości zastosowania przepisu art. 362 k.c. (analogicznie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12.07.2012 r., I CSK 660/11, Biuletyn SN - IC 2013 nr 10 oraz w wyroku z 12.09.2013r., IV CSK 87/13).

Biorąc pod uwagę, iż L. R. (1) był pasażerem pojazdu prowadzonego przez osobę znajdującą się pod znacznym wpływem alkoholu i nie posiadającą uprawnień do kierowania pojazdem, za zasadne należy uznać stanowisko pozwanego, iż zadośćuczynienie należne powodom winno być ustalone z uwzględnieniem stopnia przyczynienia się L. R. (1) do zaistnienia szkody. Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd przy ustalaniu należnego powodom zadośćuczynienia przyjął, iż poszkodowany przyczynił się w 50% do zaistnienia szkody. Sąd miał przy tym na uwadze również to, że powodowie zgodzili się z takim stanowiskiem pozwanego i zaaprobowali taki stopień przyczynienia.

Biorąc pod uwagę wskazany powyżej rozmiar krzywdy doznany przez każdego z powodów, pełne zadośćuczynienie winno się kształtować w granicach kwoty nie mniejszej niż 50 000 zł w przypadku A. B. (1) i kwot po 10.000 zł w przypadku pozostałych powodów.

W tych okolicznościach przy uwzględnieniu 50% przyczynienia się poszkodowanego należne powodce zadośćuczynienie winno wynieść 25.000,00 zł. Uwzględniając z kolei, iż powodce została przez pozwanego wypłacona już kwota 12 500 zł. Do zasądzenia na jej rzecz pozostała kwota 12 500,00 zł.

W przypadku pozostałych powodów, uwzględniając 50% przyczynienia się zmarłego do powstania szkody, należało uznać ich żądania za zasadne do kwot po 5.000,00 zł. W pozostałym zakresie powództwa M. R., R. Z., A. R., R. R. (1) i P. R. podlegały zatem oddaleniu.

Z kolei, co do żądania zapłaty odsetek, Sąd zasądził je od daty wskazanej w pozwie, tj. 03 lipca 2014 r. stosownie do art. 481 §1 k.c. Uznał przy tym stosownie do art. 14 ust.1 i 2 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, iż w tej dacie pozwany znajdował się już w opóźnieniu mając na uwadze, iż powodowie zgłosili swoje roszczenie 10.03.2014r., a decyzja o ustaleniu wysokości świadczenia, co do A. B. i odmowy przyznania świadczeń pozostałym powodom została wydana 02.07.2014r.

O kosztach procesu należnych powodce A. B. (1) Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c..

O kosztach procesu, co do pozostałych pozwanych Sąd rozstrzygnął stosownie do przepisu art. 100 k.p.c., mając na uwadze, że roszczenia tych powodów zostały uwzględnione w 40%.

O kosztach sądowych, od których uiszczenia powodowie zostali zwolnieni, tj. o należnej opłacie i wydatkach z tytułu kosztów opinii biegłego Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t.: Dz.U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.).